

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:

za celo leto K 40.—
za pol leta K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 K.
Uredništvo in uprava.
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon št. 59.

Narodni praznik v Parizu.

LDU Pariz, 14. julija. (Dun KU. — Brezžično.) Današnji narodni praznik se je praznoval na najsijajnejši način ob udeležbi milijonske množice ljudstva. Gledalci so vojskovodje pozdravljali navdušeno, ravno tako tudi oddelke zavezniških vojsk. Maršala Foch in Joffre sta jezdila pred četo, v kateri se je nahajal maršal Petain. Na tribunah so bili

predsednik Poincare, bivša predsednika Fallieres in Loubet, ministrski predsednik Clemenceau z ministri in veliko odposlanstev, med njimi tudi iz Alzacije in Lorene. Mimo tribun je korakala tudi četa 1000 invalidov. Predsednik Poincare jih je pozdravil v imenu domovine.

Italijani v skrbeh radi naše zveze s Čehi.

LDU. Berlin, 15. julija. (Dun KU.) »Vossische Zeitung« javlja iz Lugana: Kakor poroča »Corriere della Sera«, se je Čehoslovakom moralo priznati mostišče južno od Donave. S tem se je vsaj deloma ustreglo Čehoslovakom, ki zahtevajo koridor k Adriji. K tej

vesti pripominja gornji list: Ta sklep bi ne pomenjal nič drugega, kakor pripravo za združenje z Jugoslavijo. S tem bi bili italijanski interesi močno oškodovani, ker bi to mostišče bilo strateški klin proti Italiji.

Oborožen spopad med Bolgari in Francozi.

LDU. Belgrad, 14. julija. Iz Negetina javljajo: V Lompalanki je došlo do oboroženega spopada med francoskimi in bolgarskimi vojaki pri izkrcenju francoskega polka. Stre-

ljali so se tri ure ter so bili pri tej priliki ubiti štirje Francozi, dva pa ranjena, ki so ju prepeljali v Sofijo. Bolgari ne javljajo o svojih izgubah.

Rusija zahteva Carigrad.

LDU Lyon, 14. julija. (Brezžično.) Ruska nota, katerosta podpisala Lvov in Maklakov in ki je bila v soboto izročena mirovni konferenci, vsebuje zahtevo, da se v primeru, ako postane Carigrad in morske ožine v carigradskem področju predmet mandata zveze na-

rodov, poveri tak mandat Rusiji. Ako pa pride Carigrad z Dardanelami pod mednarodno upravo, naj dobi Rusija primerno zastopstvo v tej upravi. Nota zahteva tudi, naj se podeli Rusiji mandat za Armenijo.

Francosko-italijanska liga Italiji.

LDU Lyon, 14. julija. (Brezžično.) Francosko-italijanska liga objavlja oklic, kjer z ozirom na reške dogodke nujno pozivlje javnost v Franciji in Italiji, naj se vzdrži vsakršnih postopkov, ki bi utegnili otrovati prijateljske odnose med obema latinskima narodoma. V oklicu, ki ga je podpisal predsednik lige Gustav Rivet, diskretno opozarja Italijo na skupnost interesov obeh držav, ki se morata čuvati spletk skupnega sovražnika, ter pripominja, da nobeno prijateljstvo ni zanesljivej-

še kot prijateljstvo med dvema narodoma iste krvi. Poudarja tudi, da je Francija pri sklepanju miru s svojim dednim sovražnikom žrtvovala marsikatero ugodnost, ki bi si jo na podlagi izida svetovne vojne lahko zagotovila, in izraža pričakovanje, da bo tudi Italija pri urejanju svojih odnosov z državami, ki so morale »prevzeti klaverno dedščino« obsovažene avstro-ogrske tiranije, pokazala enako koncilijantnost ter omejila svoje nacionalne zahteve v interesu pomirjenja med sosedi.

Eksplozija v laškem skladišču v Solunu.

LDU. Belgrad, 14. julija. Iz Soluna javljajo: Dne 9. julija popoldne so nastale v italijanskem skladišču municije eksplozije, ki so trajale do jutra in izzvale veliko paniko v me-

stu. Skladišče je popolnoma porušeno. Italijani pravijo, da je uničeno dva milijona municije, 150.000 granat, 10.000 bomb, velike količine smodnika in topniškega gradiva.

Turčija še ni demobilizirala.

LDU Lyon, 14. julija. (Brezžično.) Denis Cochín piše v listu »Figaro«: Člen 5. premirja z dne 30. oktobra 1918 nalaga Turčiji dolžnost, da demobilizira vso svojo armado. Sam sem se mogel preveriti, da se ta določba ni zpolnila. Ves 14. in 17. armadni voj stojita še pod orožjem in tvorita pod poveljstvom Jusuf paše bojno fronto, ki je ni podcenjevati. V

Mali Aziji je prišlo sploh v navdo, da se navidezne naredbe turške vlade ne izvedejo. Grke čakajo najbrže še velike nepravilnosti, dasi je njihova armada zopet zasedla Aidin in se je prvotna razburjenost že nekoliko polegla. Ako Turki še nadalje ne bodo hoteli izpolnjevati dolžnosti, katere jim nalaga pogodba premirja, bodo grške čete še dalje časa morale

ostati pripravljene, da zavrnejo turške zavratnosti. — Armensko republiko, ki se jo more smatrati za že obstoječo, čaka v takih okoliščinah zelo negotova bodočnost.

Narodno predstavništvo.

LDU. Belgrad, 14. julija. Današnja seja Narodnega predstavništva odpravi predsednik dr. Draža Pavlovič ob 17. uri.

Poslanec Anton Sušnik (Jugoslov. klub) vpraša ministra za promet glede postopanja mažarskih železniških uradnikov na Hrvatskem in navaja primer, ki se je zgodil pri vlaku z živili za Gospodarsko zvezo v Ljubljani. Posebno drzen je bil neki uradnik v Novski, ki ni hotel dati znamenj za odhod vlaka drugače, kakor v mažarskem jeziku. V Novem Sadu so morali plačati namesto šest kron za vozne listke sto kron. Vrhtega je vlak moral čakati 29 ur. Na neki neki postaji je vlak stal šest ur, ker je službujoči uradnik spal. Na povratku je isti mažarski uradnik zahteval, da morajo ponovno plačati vozne listke, četudi so jih že plačali v Novem Sadu. Došlo je skoro do pretepa. Medtem so ostali uslužbenici izjavili, da ima uradnik samo namen, izvleči od potnikov denar. V Sisku ni bilo delavcev, da bi naložili premog, vsled česar je moral pomagati pri nalaganju celo neki nadporočnik.

Minister Vulović odgovarja, da so mu te žalostne razmere znane, da bo tudi odredil strogo preiskavo, toda na žalost ne more izmenjati vseh mažarskih uradnikov. Nadeja se, da bodo železničarske šole v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani skoro mogle odpomoči pomanjkanju železniškega uradništva.

Poslanec Sušnik pripominja, da imamo v Sloveniji dosti železničarjev, ki bi mogli prevzeti službo na Hrvatskem, a izjavlja, da se zadovoljuje z odgovorom ministra.

Poslanec dr. Fran Novak (demokrat) vpraša finančnega ministra glede carinskih tarifov. Minister Ninčič odgovarja, da je ukrenil korekturo, da se zniža carina za stroje, toda za ostalo blago ne more tega storiti, ker potrebuje država velikih pokritij za drž. potrebe.

Predsednik Narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič naznani, da je v imenu zbornice brzojavno čestital kralju Petru. Nadalje naznani, da je danes francoski narodni praznik in prosi Narodno predstavništvo, naj sklene, da se odpošlje brzojavni pozdrav predsedniku francoske republike. — Predlog je bil sprejet.

Preide se na dnevni red: Drugo čitanje zakona o odvetnikih in notarjih. Zakonski načrt se sprejme s 135 glasovi proti 11 glasovom.

Preide se na drugo točko dnevnega reda: Drugo čitanje zakonske predloge o moratoriju. Poslanec Timotijević predlaga izpremembo v načrtu proti onim tvrdkam in trgovcem, ki se skušajo namenoma odtegniti denarnim obveznostim. Na predlog posl. Nestroviča se vrne zakonski predlog odseku v ponovno proučevanje. —

Predsednik zaključil sejo in odredi prihodnjo na sredo ob 10. uri z dnevnim redom: Drugo čitanje zakonske predloge o ljubljanskem vseučilišču; prvo čitanje zakonskega načrta o porotah.

Draginjsko gibanje v Italiji.

LDU Nauen, 14. julija. (Brezžično.) Po novjših italijanskih vesteh se zdi, da v Italiji ponehuje draginjsko gibanje, dasi ravno časopisi še vsak dan poročajo o spopadih in je v Padovi zopet bilo nekaj mrtvih in ranjenih. V Neapolju je socialistični župan z energičnim nastopom zabranil ustanovitev delavskega in vojaškega sveta, položaj pa je še vedno nevaren.

Posvetovanje v Rimu o demobilizaciji.

LDU Milan, 14. julija. (Dun. KU) Rimski časniki poročajo: Sinoči so imeli ministrski predsednik Nitti, vojni minister šef generalnega štaba, transportni minister in justični minister porazgovor o problemih demobilizacije in o mejah civilne in vojaške amnestije povodom podpisanja miru.

Prehrana Nemške Avstrije v nevarnosti.

LDU Nauen, 14. julija. (Brezžično.) Državni kancler dr. Renner je pisal predsedniku vrhovnega gospodarskega sveta pismo, v katerem opozarja na nevarnost, ki je neizogibna za prehrano v Nemški Avstriji, ker bo skoro izčrpan dovoljeni kredit za preskrbo živil, in prosi, da se kredit podaljša za avgust in september.

Umor francoskega sergeanta v Berlinu.

LDU Nauen, 14. julija. (Brezžično.) O dogodku v Berlinu, ko je bil umorjen francoski sergent, je izšla dosedaj nastopna uradna vest: Pri spopadu nemških in francoskih vojakov, katerega vzroki še niso pojasnjeni, je v noči od petka na soboto nekdo zabodel v Friedrichstrasse francoskega sergeanta. Državni podtajnik Haniel je odšel takoj na špansko poslaništvo in izrazil napram španskemu pooblaščenču, ki zastopa francoske interese, svoje obžalovanje. Storitca energično zasleduje in je razpisana nagrada 10.000 mark onemu, ki izsledí zločinca.

Foljaki bodo vkorakali v Prusijo.

LDU Berlin, 14. julija. (ČTU) Pričakuje se, da bodo poljske čete dne 24. t. m. vkorakale v zapadno Prusijo.

Potni listi za Rumunijo ustavljeni.

LDU Dunaj, 14. julija. (ČTU) Rumunsko poslaništvo poroča, da so na povelje rumunskega velikega glavnega stana začasno ustavili izdajo potnih listov in potnih dokumentov za v Rumunijo in ozemlja, zasedena po rumunskih četah.

Castne sablje.

LDU Lyon, 14. julija. (Brezžično.) V nedeljo popoldne so na trgu Place de l'Hotel de Ville v Parizu izročili maršalom Francije častne sablje, katere jim je poklonilo pariško mesto. Izročitev se je pod predsedstvom Poincaréja in ob navzočnosti velike množice izvršila na zelo slovesen način.

Mackensen na poti domov.

LDU Dunaj, 14. julija. (ČTU) Neka tukajšnja korespondenca poroča, da bodo nemški

vojaki, ki so bili internirani na Ogrskem, kakor tudi general fm. Mackensen na svojem potu v Nemčijo potovali skozi Dunaj in ostali nekaj dni v tem mestu.

Iz pokrajine.

k Prošnja begunskega sosveta v Ljubljani. Srednje šole so končale svoje šolsko leto, tudi na visokih šolah se sklepajo predavanja. Dijaki in vseučiliščniki begunci se povrnejo nekateri na svoje domove v okupirano ozemlje, drugi odidejo k svojem beguncem v jugoslovanskih, morda tudi v drugih deželah, mnogo izmed njih pa bo brez doma in strehe iskalo kake službe za počitnice ali pa zatočišča pri dobrih in usmiljenih ljudeh. Tem je treba nujno pomagati in jim preskrbeti zavetišča za počitnice. — Prosimo premožne slovenske rojake in družine zlasti na deželi, katerim je bila usoda med vojsko milejša kot siromakom beguncem, da vzprejmejo pod svojo gostoljubno streho v hrano in stanovanje te begunce-dijake, morda proti temu da jim nadzirajo ali podučujejo deco ali opravljajo kako lažje duševno delo, za katero so sposobni ter nam naznanijo čimprej svoje natančne naslove. Svoje naslove naj nam pošljejo tudi dijaki in vseučiliščniki begunci, ki so brez strehe in preskrbe med počitnicami. — Begunski sosvet v Ljubljani, Pražakova ulica 3, I. nadstr.

k Za branitelje naše severne meje. Orožništvo je za junake, ki so padli v bojih na naši severni meji ali pa postali invalidi, ustanovilo zbirko, katere znesek je 20719 kron 12 vinarjev. V posnemanje te hvalevredne in človekoljubne ustanove, obračamo se na rodoljubno občinstvo z prošnjo, naj bi najizdatneje priteklo na pomoč tem našim prvim mučnikom, ki so svoje življenje ali pa zdravje žrtvovali v korist naše osvobodene domovine. Sprejet bo z zahvalnostjo vsak tudi najmanjši prispevek pri dravski diviziji, brambni oddelek v Ljubljani. Iz že nabrane in še prispevajajočih vsot se bodo nakazale podpore revnim in potrebnim svojem padlih junakov od nosno invalidom, kateri so se po 1. septembru 1918 bojevali na Koroškem, Štajerskem ali Ogrskem. Prošnje za podpore iz teh prispevkov, opremljene z vojaškim in ubožnim poročilom ter z družinskim matičnim poročilom, naj se naslovijo na brambni oddelek dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

k Legitimacije za potovanje. Minister za notranje stvari je izdal naredbo, po kateri je treba za notranji potniški promet izvesti vojnih delov kraljestva, t. j. leve obali Save in Donave, da imajo potniki kakršnekoli legitimacije za identifikacijo osebe.

k Cerkevni rop. V noči na 10. t. m. je neznan tat v farni cerkvi v Šmartnem pod Šmarno goro iz kamnitega in zaklenjenega nabiralnika, katerega je moral z železnim drogom odpreti, pobral 80 K drobiža. Poskušal je v isti cerkvi vlomiti še v dva druga nabiralnika, kar se mu pa ni posrečilo. Ker ni bilo ne v cerkvi, kakor tudi pri cerkvenih vratih nobenega znaka vloma, se da sklepati, da se je tat, ki se je tja že po dnevi vtihotapil, dal čez noč zapreti ter je zjutraj, ko je cerkovnik cerkev odprl, s svojim plenom izginil. Storitca zasleduje.

k Usodepolni strel. Apolonija Urh, 23 let stara posestnikova žena v Stranjah pri

Kamniku je doma na travniku kosila. Nenadoma je počil v njeni bližini strel. Krogla jo je zadela v levo ramo. O storilcu ne vedo ničesar.

k Napad na cesti. Štirje vinjeni premo-garji so v Kočevju na cesti z nožem in cepinom napadli svojega tovariša Franceta Blasuttija in mu zadali tako težke poškodbe, da so ga morali oddati v bolnico.

k Zahvala. Komisiji za preskrbo vračajočih se vojakov v Ljubljani so došli sledeči darovi: I. Brenc, Preska, 10 K; Ljudska hranilnica in posojilnica, Celje, 100 K; Ljubljanska kreditna banka, tu, 500 K; Bolniška blagajna v Ljubljani, 500 K; Šolsko vodstvo, St. Janž Dravsko polje, 37 K; Posojilnica, St. Janž Dravsko polje, 50 K.

k Odsek za prehrano Slovenije dobi v kratkem večjo množino bencina, plinovega olja, strojnega olja, in cilindrovega olja iz Poljske. Pri razdelitvi te množine se bodo vpoštevali najprej poljedelski obrati, potem rudniki in premogokopi, železnice ter slednjič ostali obrati. Lastniki navedenih obratov se pozivljajo, da vložijo svoje prošnje za odkazitev imenovanih predmetov najpozneje do 25. julija 1919 pri odseku za prehrano v Ljubljani. V prošnji naj se navede zaželjena množina in vrsta mineralnega olja, dalje način obratovanja, število strojev ter število konjskih sil posameznih strojev.

Iz Ljubljane.

1 »Deborah« v Ljudskem domu. Jutri v sredo (16. julija) se »Deborah« v Ljudskem domu ponovi. Iz prijaznosti sodeluje tudi pri reprizi naša odlična tragedinja gospa Zolija Borštnik-Zvonarjeva. Ker je za reprizo živahno zanimanje, opozarjamo sl. občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice v predprodaji v prodajalni K. T. D. (prej H. Ničman) v Kopitarjevi ulici od danes dalje. Cene prostorom so znižane.

1 »Žena — vrag« v dramskem gledališču. Sinočnja predstava priznana lepe Schönherrove drame »Žena — vrag« v dramskem gledališču se je izvršila nepričakovano dobro. Ti trije člani tržaškega gledališča so v resnici vsega priznanja vredni; zelo težka mesta, ki jih nudi ta Schönherrova drama so podali s spretnostjo in umetniško dovršenostjo, kol je nismo videli pogosto pri nas. Maloštevilno občinstvo (maloštevilno, kar je znamenje, da Ljubljana ne pozna ne drame, še manj pa se spominja Skrbinske), je prirejalo igralcem burne ovacije in klicalo posebno Skrbinske. S tem večerom moramo biti resnično zadovoljni.

1 Tratinikovih 10 risb. Umetniška propaganda v Ljubljani je izdala serijo 10 razglednic po Tratinikovih risbah posameznih partij ljubljanskega mesta, ki so resnično lepo dovršene in delajo čast g. slikarju kakor tudi izdajatelju ter Ljubljani sami. Serija je vredna, da seže vsakdo po nji; takih umetniških ilustracij nam je do sedaj manjkalo in je prav, da stopijo na mesto šablonske razglednice. Vsi prijatelji umetnosti naj bi se jih posluževali.

1 Družabni klub. Danes točno ob 8. uri zvečer kegljanje v Rokodelskem domu. Ako bo udeležba zadovoljna, se bodo ti večeri vršili vsak torek, sicer bo odsek začasno moral svoje delovanje prekiniti.

1 Mestni dekliški licej je štel ob koncu šolskega leta 1918./19. javnih gojenk 308 in privatistk 11. Od teh jih je odlično sposobnih 48 in 2 privatistki. Prvi red je dobilo 383 javnih gojenk in 3 privatistke, to je 89.6%. Ponavljalnih in dodatnih izpitov ima 14, to je

43% in drugi red je dobilo 10 gojenk, to je 3,1 %.

I. splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev v Ljubljani pozivlja svoje člane, kateri imajo še dobiti od državne železnice za mudo pokojnino, naj mi to naznani v treh dneh v svrhu seznama za nakazilo. — Načelnik.

I. Nova imena za vojašnice. Poveljnik IV. armade general Janković je odredil, da se prekrstijo imena ljubljanskih vojašnic. Domo-branska vojašnica se imenuje sedaj vojašnica kralja Petra I., topničarska pa vojašnica prestolonaslednika Aleksandra.

I. Zglasitev častnikov. Spodaj označeni častniki naj se blagovolijo čimprej zglasiti

pri Komandi mesta radi njih prošnji za sprejem v skupno armado Kraljestva SHS in sicer: poročnik v rez. Anton J. Terčič, poročnik v rezervi J. Drašler, poročnik v rez. Dobromil J. Uran, nadporočnik v rez. Ivan A. Verbič, črnovoj. vet. praporščak Miloš I. Vahtar, — Komanda mesta Ljubljane.

I. Rez, podporočnik Anton Kalan se nujno pozivlja, da se zgasi pri komandi mesta Ljubljane.

I. Pouk francoščine in laščine. Kdor se hoče v kratkem času naučiti francoščine ali italijanščine, naj se oglasi pri našem upravništvu, kjer dobi podrobna pojasnila.

Velikanska povodenj v Slovenski Bistrici.

Maribor, 14. julija. Slovensko Bistrico in okolico je v soboto in nedeljo zadela strašna vremenska katastrofa. V soboto med 13. in 14. je od Pohorja prihrula nevihta s točo in je na poljih, travnikih in mestoma po vinogradih naredila nepregledno škodo. Posebno prizadeti kraji so: Tinje, Tinjaška gora, Vižole, Spodnja Ložnica, Cegelnica, Nova vas, Lokanji vas in spodnji del Sentovca. Najhuje je divjala nevihta v Spodnji Ložnici in okoli Nove vasi. Koruza in žito je popolnoma razbito. Na mnogih njivah leži krompir kar zunaj. Cesar ni uničila toča, je poškodoval silni nalič, ki je odplaval žito in seno daleč odtod. Toče je ležalo po nekod do pol metra visoko. Najhuje pa je trpela Slov. Bistrica po orkanu in naliču v nedeljo. Nevihta se je pričela okoli 17. ure in je divjala do pozne noči. Kraje, katerim je bila prizanesla v soboto, je tem huje obiskala drugi dan. Vihar je prišel od dveh strani in utrgal se je oblak. Tedaj je že od sobotne nevihte močno narasla Bistrica prestopila strugo, razrušila jezove in ob stranskem vodotoču nad mesto prestopila na okrajno cesto Bistrica — Tinje. Na oglu Sternbergove tvornice je izkopala 3 metre globoko in več metrov široko jamo v cesto. Od tu se je 2 do 3 metra visok nalič valil proti mestu samemu. Pri Pirhanovem jezeru se je voda zajela deloma ob drevju, deloma ob napravljenem tramovju in tudi tukaj izkopala veliko jamo v cesto poleg struge. Pritisk je bil tako silen, da je nekoliko

niže odneslo železno opremljeni Pirhanov most, ki je 5 metrov nad strugo. Voda je narasla še za 5 do 6 metrov, tako da je segala čez prvo nadstropje Pirhanove hiše. Ta trenutek je bil za vse mesto usodepoln. Voda je izpodrila vse dele betonske škarpe ob strugi, prodrla do hiš in narasla v nižjih krajih nad 1 meter visoko. V mestu je nastala splošna panika. Voda je prodrla v nižja poslopja, tako pri steklarju in sedlarju T. Scherfu. V nasprotni sobi denarnega zavoda je premaknila celo težke pohištvo. Pri Stiegerjevi tvornici za olje je voda izpodnesla težke betonske podstavke za stroje. Ako bi se bil izvršil glavni naval nevihte šele ponoči, bi bila danes Slov. Bistrica mesto mrtvih, ker se v običnem strahu nihče ne bi bil mogel rešiti. Izstopila sta tudi potoka Devina in Ložnica; v bližini so še danes jezera.

Danes popoldne se je odpeljal okrajni glavar dr. Lajnič v spremstvu zastopnika ljubljanskega dopisnega urada na lice mesta. V hišah je bilo do nad kolena naplavljenega blata. Voda je odnesla mnogo perila in pohištva. Najhuje so prizadeti: gostilničar Franc Prosenjak, Frančiška Likelj, Goričan Ivan, Kukovič Karol, Gandej Janez, tvorničar Stieger in steklar F. Scherfa. Škoda se ceni na 3 milijone kron. Baje pogrešajo 2 osebi. Obmejno poveljništvo je poslalo na pomoč 10 vojaških redarjev.

stlina je izprva bolehal ali pozneje je okrevala. Letos cvete prvič. Negovanje te cvetlice je stalo 100 funtov šterlingov.

s Prebrisanost in čarodejstvo. Koncem preteklega stoletja je plula francoska ladja z bogato zalogo svile in bombazevine preko Sredozemskega morja iz Smirne v Marseille. Tedaj so bili Francozje v vojni z Angleži, ki so imeli premoč na morju ter so plenili francoske ladje, kjer so kakšno dobili. Tako je bila tudi ta francoska ladja v nevarnosti, da jo bodo Angleži ali zaplenili ali pa oplenili, ker se ni mogla v bran postaviti angleški vojni ladji. Francoski kapitan je bil ves obupan. Tedaj je pristopil k njemu nek plavač, vrl Dalmatinec, ki mu je nekaj na tihem svetoval. Kapitanu je oko zaiskrilo. »Hvala ti, tako bo pa šlo!« je vzkliknil. Na to je ukazal, da so odkorakali vsi plavači v spodnje kajute pod krov. Na krovu je ostal samo Dalmatinec. V tem se je približala angleška ladja, razvila vojno zastavo ter ustrelila v znamenje, da so se začele sovražnosti med obema ladjama. A Dalmatinec je razobesil belo zastavo v znak, da se ladja uda, ter je z glasno cevjo klical na Angleže, da naj le pridejo na njegovo ladjo in se je polastijo, ker je še samo on ostal od vsega m. živa, drugi so vsi na morju pomrli, in da doli v kajuti umirajo trije zadnji pla-

vači, zato jih prosil, da bi bili Angleži tako usmiljenega srca in mu nemudoma poslali kaj zdravil. »Vrag vzemi tebe in tvojo ladjo!« je zavpil nekdo na angleški ladji. »No, še tega nam je treba, da bi se vsi okužili!« Dalmatinec je zastoj prosil zdravil, angleška ladja je razpela vsa jadra in jadno odplula. Vsi v smehu so veselo prilezli plavači na krov. Dalmatinec je dobil lepo darilo in francoska ladja je pripeljala srečno v marseillsko pristanišče.

s Oženil se štirikrat z isto ženo. Neki belgijski vojak je bil ranjen v začetku vojske. Ko je bil odpuščen iz armade, se je odpravil v Ameriko. V Texasu se je oženil in čez šest mesecev se je odločil za prebivanje v Arizoni. Tam so zahtevali od njega ženitovansko pismo, ali mož je bil pozabil vzeti s seboj rečeno listino in ker bi bilo pošiljanje združeno s prevelikimi težavami, se je rajši oženil drugič. Takoj si je iz previdnosti preskrbel predpisane papirje, ali še preden jih je dobil, je bil primoran ostaviti deželo ter se je odpravil v Meksiko, kjer se je poročil v tretje, da bi se izognil vsem neprivikam. Kmalu na to se je vrnil v domovino, kjer oblasti niso hotele priznati veljavnost meksikanskega poročnega lista in tako mu ni preostajalo drugega nego da se je s svojo ženko v četrti poročil.

s Kralj prosi svojega bivšega ministra avdijske. Bivši grški kralj Konstantin se je obrnil s svojim ministrom za zunanje reči na Venizelosa zaradi razgovora. Kralj prizna, da je imel sicer napačno politiko, a imel je zmeraj dober namen. Streit je prosil, da bi smel on ali kralj Konstantin ali pa oba razložiti svoj položaj na pariški konferenci. Na to prošnjo Venizelos ni dal odgovora.

s Bolezen darežljivosti. Nek poseben tekmeč kleptomani je vstal med bogatini in premožnimi. Namesto neprestane tatvine trpijo ob novi bolezni; ljudje se hočejo vsega iznebiti, in sicer hočejo svoje premoženje in imetje na kakršenkoli način razdati. Mnogo slučajev te bolezni je vzbudilo zanimanje med zdravniškimi krogi. K najpomembnejšim spada neka angleška gospa, ki je živela v najvišjih krogih. Pred nekim časom je kazala dama čudno navdušenje, vsem prijateljicam in znankam podeliti darove. To navdušenje je pri njej tako naraslo, da je uporabila vse svoje dohodke, da bi zadostila zahtevam svoje bolezni. Neprestane zahteve, ki jih je imela na možno denarnico, so slednjič vzbudile njegovo pozornost in misli ji je, da ona denar zaglavi. Preiskave, ki so jih začeli, so pa dokazale, da je ta sum napačen, in od opazk znancev in prijateljic gospe so odkrili, čemu porablja denar. Poklicali so živčnega zdravnika, ki je svetoval potovanje v inozemstvo, pri čemer bi gospa dobila nove vtise in bi dogodki bolnico spravili na vse druge misli. Svet so poslušali in mu sledili, uspeh pa je bil, kakor so si ga želeli.

s Mirovni jedilni list. Na dan, ko se je podpisal mir, so imeli prvi londonski hoteli poseben »mirovni jedilni list«. Med drugim so bile tudi naslednje jedi: Omlete zaveznikov, jagnje svobode, mayonesa sporazuma, rostbeaf 28. junija, holandski beluš (špargelj) itd.

s Zdravo mesto. Priseljenec je vprašal tržana: »Je vaše mesto zdravo?« — Odgovor je bil: »In kako zdravo! Pri nas je tako malo bolezni, da je umrl naš občinski zdravnik vsled dolgega časa.«

s Prva služba božja izza leta 1871. V mali opatiji Mont-Saint-Michel, kjer se že od l. 1871 niso brale maše, se bo brala zopet prva božja

Zena.

Ž Nove lončene posode ne smeš postaviti takoj na hud ogenj. Tako posodo najlj z mrzlo vodo in pusti, da polagoma zavre, potem naj se ohladi voda v njej. Stara je tuda navada, deti v lonec par gorečih ogljev (od lesa), vlti nanje kropa in pokriti posodo — ali namazati posodo od znotraj z redkim popom iz pšenične moke. Taka posoda ne počira rada in ni škodljiva zdravju. — Za mleko je lončena posoda najboljša, tudi zelje in žganci so bolj okusni v njej. Počena lončena posoda vztraja še cela leta, ako jo daš zvezati. Za umivanje je zvezan lonec res da malo siten, pa saj se dobe krtače in metlice!

Ž Beli madeži na barvanih tleh nastanejo vsled umivanja tal z vročim lugom. Zmešaj pepel cigaret z vodo in namaži s to kašo madeže. Ko je stala 24 ur, izmij tla s čisto vodo.

Po svetu.

s Draga cvetlica. »Daily News« poroča o cvetlični slavnosti, ki jo je priredila kraljeva družba za negovanje cvetlic v Londonu. Pri slavnosti je bila razstavljena krasna orhideja Odontonia corola. Rečena orhideja se ne odlikuje ne po obliki ne po barvi, a vendar je nenavadna cvetlica; namreč križarka, vzgojena v prvem letu svetovne vojske. Slabotna ra-

služba ob priliki mirovnega podpisa; sv. mašo bo bral nadškof kambrajski, prisostvovali ji bodo vsi tamošnji dostojanstveniki in ljudstvo.

s Vstaja v Kurdistanu. Iz Londona javljajo, da je izbruhnila v Kurdistanu pod vodstvom šejka Mahmuda vstaja, ki ima namen, proglasiti neodvisnost Kurdistanu. Angleške čete so premagale vstase in ujele šejka Mahmuda, ki je težko ranjen.

s Razstava v Strassburgu. To soboto bodo otvorili v Strassburgu narodno razstavo, na kateri bo razstavljeno narodno bogastvo osvojenih pokrajin Alzacije Lorene. Ta razstava bo obenem tudi veličastna manifestacija radosti s Francijo zedinjenih zemelj.

s Orientalne tajnosti lepote. Orient je dostikrat odločen tako v politiki kakor v modi. Moda zajema iz Orienta izpodbudek k številnim novostim in s pomočjo orientalskih sredstev in predpisov si prizadevajo krasotice ohraniti svojo svežost in lepoto. Orient. recepti za negovanje lepote! Se zmeraj so imeli svojo tajno milino in mnoga deklica bi bila srečna, ko bi mogla pogledati za ta zastor, ki krije te tajnosti. Evo, tu nekaj podatkov, ki jih je neka haremska žena izročila sodelnici nekega londonskega lista. Tajnosti čudolepe polti, po kateri slove Orientalke, ni iskati v uživanju raznih kozmetičnih sredstev, ampak posebno v tem, da te žene žive in se ravnaajo čisto po predpisih lepote in higijene. Nobena naša dama ne rabi jutranje kopeli tako marljivo kakor Orientalka. Glavna zahteva kopeli je prava toplota vode in Orientalka je v svoji dolgoletni izkušnji prišla na to, da je sveža skoraj mrzla voda telesu najbolj koristna. Šele po daljši dobi v toplicah si da priliti tople vode. Vrhutega mora biti voda kolikor mogoče tekoča, ker ima neki več sile kakor stoječa. Nerečljivo nežna polt ima Orientalka v prvi vrsti od krepilnih kopeli. To kopanje pa ni v prid samo lepoti, ampak je tudi v prosoh živcem. Pred kopeljo se telo najprej skrbno masira z oljem, tako da se cirkulacija krvi harmonično uredi. Z masažo se nadaljuje toliko časa, da si najmanjši del nanesenega olja vdrejo v kožo. Potem se stopi krasotica v kopel. Na to se tre telo z mehko krtačo, ki je napojena z alkoholom v razni podobi (sestava je navadno tajna) in sicer od spodaj navzgor. Po tej proceduri se pomudi Orientalka pičle pol ure v vodi, haker vzame mrzlo pršno kopel. Šele potem se začne suha masaža s takozvano turško brisalko. Proces sušenja se konča s posipanjem celega telesa s posebnim praškom. A še posebno negovanje zahteva obličje. Za umivanje obraza se rabi samo deževnica, v katero se dene nekoliko peteršilja. Poleti in pomladi se pridene nekoliko rožnega in lilijinega olja. Eno izmed najbolj priljubljenih kozmetičnih sredstev za negovanje obličja je zmes citronovega soka in smetane, ki si jo Orientalke za vsak dan posebej pripravijo. Najboljše sredstvo proti vrčkam je ječmenova voda, ki se takole napravi: vzemi prgišče ječmena in ga vrzi v vodo. Ko se zrna omehčajo, se precedi tekočina skoz fin muselin, potem priliješ nekoliko kapljic tinkture benzoje in se vse dobro pomeša. Za negovanje las rabi Orientalka večji del zimzelene izvleček, ki posebno prepreči izpadanje las. Rast las pa pospešuje zlasti drugi izvleček, ki je napravljen iz korenin navadnih kopriv. Bajnolepe roke pa doseže Orientalka s tem, da jih umiva v vodi, v katero dené pest koruze in nekoliko finega žaganja.

Ubežnik.

Povest.

Špansko spisal Ferman Caballero. Prevel Al. P.

(Dalje.)

»Kjer navadno počivajo berači,« si je obupno mislil Leopoldo. »Pogve, ali niso pustili na njih kakih živih spominov!«

Cez nekaj trenutkov je vstala Margarita, ki ni mogla sedeti dolgo na enem in istem mestu, in stekla na druge stran proti zalivu; ker je bil pa zid previsok, je pričela klicati: »Ardaz, Ardaz, vzdignite me, da vidim ladje!«

Leopoldo se je potuhnil, kakor je ne bi slišal.

»Ardaz, kako hvaležna bi vam bila,« je rekla grofica, »če bi hoteli za trenutek vzdigniti otroka. Drugače ne more videti uboga Margarita ladij.«

»Srčno rad, grofica.«

»Za vruga, to je neznosno!« je godrnjal Leopoldo, ko je odšel na drugo stran pota; »tako veliko težko stvar naj vzdignem kot dve leti starega otroka!«

»Srček,« ji je rekel in jo vzdignil samo toliko od tal, da se je mogla z brado in rokami držati zidu; »srček, ali ne hodiš še v šolo?«

»In vi ne obiskujete gimnazije? V artillerijski šoli, kamor hodi moj brat, sem videla učence, ki so še večji kot vi.«

Cez nekoliko časa je rekel Leopoldo:

»Tako, sedaj si pa že lahko preštela vse barke in ladje, da celo čolne v zalivu,« in nenadoma je spustil deklico, ki je slonela z brado na razpadajočem zidu, tako da si je pri padcu odrgnila kožo in pričela na ves glas jokati.

To je bilo tarnanja in žalovanja! ... Grofica se je vsa tresla; njene prijateljice so bile prestrašene ena bolj kot druga. Leopoldo pa, povzročitelj te nesreče, je igral vlogo najnesrečnejšega človeka; njegove dokaze sočutja je bolnica zavračala z največjo jezo, in je vrgla čez zid celo robec iz batista, ki ga ji je dal Leopoldo, da bi si obrisala majhno rdečo liso, nastalo na obdrnjenem mestu.

Morali so zapustiti okope in odšli so v neko trgovino, kjer so prilepili ubožici na ranjeno mesto kosček v slani vodi namočenega papirja, potem so se pa napotili zopet v Puerto de Tierra, in sicer na prošnjo Margarite, ki jo je pekla radovednost, da bi slišala odmev, ki tako lepo poje, kadar se kuha v kotlu.

Šli so skozi mestna vrata — ona močna, orjaška, z bastijami in gradišči do zob oborožena vrata, ki molijo svoj vzdignjeni most kakor prijateljsko roko onemu, ki pride z dobrimi nameni, proti onemu pa, ki pride z osvojevalnimi načrti v njihovo bližino, se vzdignejo kakor preteča pest; kajti še nikdar se niso odprla ta vrata, razen na klic: »Naj živi Španija!« — in še nikdar ni dal odmev s svojim sladkim glasom drugega odgovora kot: »Naj živi Španija!«

Grofica je prišla s svojim spremstvom v trdnjavske järke. Margarita je bila izgubila svoj papirnati oblič in ni tega prav nič zapazila; kajti z odprtimi usti je gledala, kako je vzel Leopoldo iz toka flavto in pričel igrati.

Vsi so bili kakor oamamljeni od očarujočega vpliva teh glasov, ki jih je odmev tako razločno in lepo zopet ponavljal, in zamaknjeni v nebeške glasove, ki so plavali kot solnčni žarki nad obzidjem, bastijami in gradišči; tedaj so bili Francozje v vojski z Angleži, ki so coski stotnik, ki je imel stražo v Puerto de Tierra, z dvema prijateljskima, ki jih je bil privabil čar teh magičnih melodij.

Leopoldo je bil človek, ki se je dal popolnoma voditi od svojih hitro se menjajočih

čustev. Ko je zagledal Francoze, do katerih je že dva meseca gojil v svojem srcu strašen srd, je prenehal igrati in je vtaknil flavto v tok.

»Ah,« je rekla Margarita, »Ardaz noče več igrati, ker so prišli častniki.«

»Upam, da ni to pravi vzrok,« je rekel stotnik, ko je pozdravil dame; »in ker nas je privabil sem očarujoči duet, ki sta ga proizvajala gospod in odmev, bi bilo brezobzirno, če bi prenehala, kajti prišli smo sem, da bi ga poslušali, in to bi moral smatrati gospod za nekaj laskavega.«

»Imenujte moje upiranje kakor hočete,« je rekel Leopoldo, »a igral ne bom več.«

»Gospod,« je odgovoril Francoz, »priznana brezobzirnost je razžaljenje. Ali jo naj tolmačim na ta način?«

»Ad libitum!« je malomarno odgovoril Leopoldo.

Dame, ki so dosedaj presenečeno molčale, so pričele posredovati; a bilo je prepozno. Vse njihovo prigovarjanje se je razblinilo ob neizprosni ultimatu razžaljenega stotnika.

»Gospod me je razžalil, in le, če prične zopet igrati, mi more dati potrebno zadoščenje. Ako mi odbije to, ga bom prosil za drugo, ki mi ga ne bo mogel odbiti.«

Leopoldo pa je odločno odgovarjal posredovalkam:

»Jaz ne bom igral; prav rad pa ustrezem drugi zahtevi tega gospoda.«

Ceprav je poizkušala grofica dokazati, da bi imel dvoboj v takih razmerah za obe strani najžalostnejše posledice in najvišje neprijetnosti — nobeden se ni hotel udati.

Kako bi se pa tudi mogli udati! Obe stranki sta resno mislili, da je bila pri onem brezpomembnem prepiru oškodovana njihova — čast! Mi možje se norčujemo iz lepega spola; a priznajmo — vsaj med nami — da se morajo večkrat zdeti zastopniki grdega spola onim lepega zelo, zelo smešni!

Tedaj so pričele dame prositi in jokati. Francoz je ostal neizprosni kot usoda, trden kot egipčanska piramida. Leopoldo pa, ki je bil vkljub svoji lahkomišelnosti pravi kavalir, je sedaj obžaloval, da je — in celo v navzočnosti dam — dal povod temu tragikomičnemu prepiru. Po kratkem pomisleku je z veliko hladnokrvnostjo privlekel na dan flavto, se obrnil k damam in rekel:

»Priznam, da sem nepremišljeno ravnal in bil premalo obziren do dam. Pameino je, da človek pripozna svojo napako in jo poizkuša odpraviti. Pripravljen sem podati se — vendar ne tem gospodom, ampak vam, dame moje, ker sem dolžan dati vam to zadoščenje.«

Leopoldo je zaigral nekaj taktov, spravil potem flavto in družba je odšla.

Dame so bile tako hvaležne in vesele vsled te Leopoldove obzirnosti, da niso vedele, kako bi dale izraza svojim občutkom — kako bi hvalile njegovo fino, spodobno, pameino obnašanje. Dobre dame niso opazile, kako je dal Leopoldo stotniku mimogrede svojo vizitko, v znamenje, da stvar še ni končana, in torej ni popolnoma nič zaslužil prekipenja hvala, na katero je odgovarjal hinavec z občudovanja vredno skromnostjo.

(Dalje.)

izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Centić.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.